

Beleidsplan 2007-2010

**Gezamenlijk verantwoordelijk
voor een Achthoek met toekomst!**

Protestantse Gemeente
"De Achthoek" Scherpenzeel

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING	4
2	VOORWOORD	7
3	INLEIDING	8
4	HISTORIE	9
4.1	Terugblik beleidsplan 1999-2004	9
4.2	Aanbevelingen en behaalde resultaten beleid 1999-2004	9
5	ORGANISATIESTRUCTUUR ACHTHOEK	11
5.1	Organisatieschema	11
5.2	Toelichting organisatiestructuur	11
6	MISSIE	13
7	SWOT ANALYSE	14
8	DOELSTELLINGEN 2007-2010	16
9	NADERE ANALYSE EN AANBEVELINGEN	17
9.1	Eredienst	17
9.2	Jeugd	18
9.3	Missionaire arbeid	22
9.4	Pastorale arbeid	23
9.5	Organisatie en financiën	25
10	TOT SLOT	31
10.1	Actieplannen	31
10.2	Evaluatie	31
10.3	Ondertekening	31

1 SAMENVATTING

De kerkenraad heeft, in nauwe samenwerking met de commissie beleidsplan, een nieuwe missie vastgesteld. Deze missie luidt als volgt:

Hoeksteen:

Wij geloven in God de Vader, Jezus Christus zijn Zoon en de Heilige Geest en vinden in de Bijbel de uitgangspunten voor ons handelen.

Bouwstenen:

1. Onze kerkgemeenschap is een ontmoetingsplaats waar we, met respect voor elkaar, in verscheidenheid ons geloof beleven.
2. In eredienst, liturgie en muziek wordt rekening gehouden met de verschillende stromingen in onze gemeente.
3. Er is met name veel aandacht voor de jeugd.
4. Wij zijn blijvend actief in het in stand houden en vergroten van de betrokkenheid van leden en niet-leden bij het geloof.
5. Wij zien om naar onze naasten dichtbij en ver weg.
6. Onze gemeente is inspirerend en vernieuwend.

Er is vervolgens, onder andere op basis van een gemeenteavond, een bezinningsdag en een enquête onder de gemeenteleden, een sterkte/zwakte analyse gemaakt van de Achthoek. Voorbeelden van sterke punten van onze kerk, welke hierin zijn genoemd, zijn de diversiteit aan erediensten, de hoge mate van pastorale zorg (afgemeten aan het aantal predikanten), de grote onderlinge betrokkenheid en een breed aanbod aan activiteiten. Aan de andere kant zijn er ook zorgen, zoals de afnemende betrokkenheid van de jeugd, de financiële situatie, het afnemende kerkbezoek, de vacatures voor pastorale ouderlingen en de efficiëntie van de organisatie.

Op basis van de nieuwe missie en de sterkte/zwakte analyse is een aantal beleidsdoelstellingen geformuleerd voor de komende 4 jaar. Deze doelstellingen gaan met name over de onderwerpen Eredienst, Jeugd, Missionaire arbeid, Pastorale arbeid, Organisatie en Financiën.

Ten aanzien van deze onderwerpen heeft de commissie beleidsplan een aantal aanbevelingen gedaan. Hieronder is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste doelstellingen en aanbevelingen.

Eredienst

De variatie in muziek en muzikale begeleiding wordt op dit moment als onvoldoende ervaren. De commissie beleidsplan heeft geadviseerd om een platform voor Eredienst en Kerkmuziek op te richten, waar de huidige orgel- en liturgiecommissie in kunnen opgaan en waarvan de Cantorij onderdeel zou moeten zijn. Uiteraard spelen de predikanten en de jeugd hierin een belangrijke rol. Deze commissie dient jaarlijks duidelijke doelen en concrete acties te formuleren rondom Eredienst en Kerkmuziek.

Daarnaast is geadviseerd om in de ochtenddiensten meer te variëren met muziek en muzikale begeleiding.

Jeugd

Het thema bij de jeugd gaat om het vergroten van de betrokkenheid, met name in de leeftijdscategorie vanaf 12 jaar. Belangrijke aanbevelingen in deze zijn het introduceren van een gespreksgroep en de zogenaamde "kerkvriend". De gespreksgroep moet niet het karakter krijgen van catechese, maar dient als uitlaatklep voor de jongeren in al de nieuwe

ontwikkelingen die worden doorgemaakt. De onderwerpen zullen alledaags en interessant moeten zijn en moeten worden gebracht vanuit 'de huiskamer'. De 'kerkvriend' is een volwassen gemeentelid dat voor de jongeren als aanspreekpunt en klankbord dient. De 'kerkvriend' houdt zelf contact en gaat mee in de ontwikkeling van de jongeren. Hier kan eenvoudig gebruik worden gemaakt van internet als communicatiebron. Via een chatroom kunnen de jongeren met hun 'kerkvriend' ervaringen uitwisselen.

Daarnaast is het belangrijk om de eredienst (weer) aantrekkelijk te maken voor de jeugd. De standaard opzet van de dienst, de liederenkeuze en de soms voor jongeren weinig aansprekende preken, geven de jeugd van tegenwoordig te weinig inspiratie om van de kerkgang een wekelijks terugkerend contactmoment te maken. In het verleden is een aantal initiatieven genomen om hierin verbetering te krijgen. De commissie is van mening dat rigoureuze veranderingen van de eredienst niet de eerste oplossing van het probleem zijn. Er moet eerder worden gedacht aan op detail aanpassen van de dienst om zodoende aansprekender en vernieuwend te worden.

Missionaire arbeid

Het belangrijkste onderwerp ten aanzien van missionaire arbeid is dat het onderdeel evangelisatie letterlijk en figuurlijk weer op de agenda moet worden geplaatst. De commissie beleidsplan heeft geadviseerd om een nieuwe evangelisatiecommissie in te stellen met enthousiaste mensen. Deze commissie heeft als taak om binnen een half jaar met nieuwe ideeën te komen en het opnieuw vorm en inhoud geven aan het begrip evangelisatie. Voorbeelden van ideeën zijn genoemd in het beleidsplan.

Tevens vinden wij het belangrijk dat er een ouderling speciaal belast wordt met het onderwerp evangelisatie en dat er derhalve een evangelisatieouderling in het leven wordt geroepen. Voor deze functie zal de kerkenraad een profielschets opstellen. Deze ouderling is verantwoordelijk voor dit onderwerp, is de ambassadeur en coördineert de activiteiten.

In het kader van de missionaire arbeid zal tot slot meer aandacht moeten worden geschonken aan gemeenteleden die hun lidmaatschap van de kerk hebben opgezegd, bijvoorbeeld door het afleggen van een bezoekje door de wijkouderling.

Pastorale arbeid

De aanbevelingen welke zijn gedaan in het kader van pastorale arbeid hebben met name betrekking op het toegankelijker maken van het ambt van pastorale ouderling. Er zijn op dit moment veel vacatures. De commissie heeft geadviseerd om de taken en verantwoordelijkheden te splitsen in een organisatorisch deel en een pastoraal deel. Daardoor kan je ouderlingen zoeken met een profiel van pastoraal medewerker en met een profiel van organisator. Maak profielschetsen en bijbehorend takenpakket.

Tevens moet er gewerkt worden aan het opleiden van nieuwe ouderlingen door de predikanten een leidende, begeleidende en lerende taak te geven naar "nieuwkomers", zodat zij goed voorbereid zijn en blijven op hun taak. Ontwikkel verder een coachingsmodel voor nieuwe ouderlingen door huidige of oud-ouderlingen.

Organisatie

Er zijn verschillende aanbevelingen gedaan om de efficiëntie van de organisatie te vergroten en meer structuur aan te brengen. De belangrijkste zijn:

- Het laten vervallen van het klein moderamen (voorzitter en twee scribenten) en het verkleinen van het moderamen tot 7 leden, waardoor efficiënter kan worden vergaderd. Dit orgaan is beleidsvoorbereidend en heeft de dagelijkse leiding van de organisatie.

- Het opstellen van een uitgebreide beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende organen (moderamen, kerkenraad, pastorale raad, diaconie en college van kerkrentmeesters). Het uitgangspunt hierbij is dat de kerkenraad eindverantwoordelijk is (conform kerkorde) en het beleid bepaalt. Om de efficiëntie en effectiviteit van de vergaderingen van de kerkenraad te vergroten, zouden regelmatig alternatieve werkvormen kunnen worden ontwikkeld.
- Het opstellen van duidelijke taak- en functiebeschrijvingen en competentieprofielen voor de verschillende functies binnen de organen. Dit zal ook de belasting van de voorzitter duidelijk verminderen.
- Het aanstellen van ambtsdragers op basis van deze taak- en functiebeschrijvingen en competentieprofielen

Financiën

De financiële situatie van de Achthoek is niet rooskleurig en er moet derhalve hard worden gewerkt aan het vergroten van de baten en het verlagen van de lasten. Dit laatste kan met name op de middellange termijn (5 à 10 jaar). Hierbij kan met name worden gedacht aan verlaging van de kosten door het verlagen van het aantal predikantsplaatsen en alternatieven voor het beheer van de kerk als de koster met pensioen gaat.

De verhoging van de baten kan worden gezocht in:

- Verhoging van de inkomsten uit vrijwillige bijdragen. Dit kan door:
 - Gebruik te maken van de fiscale mogelijkheid tot periodiek schenken.
 - Actiever beleid op niet- of zeer weinig betalende leden.
- Alternatieve inkomstenmogelijkheden, bijvoorbeeld door de verhuur van het gebouw (inclusief kerkzaal) voor andere dan de huidige doeleinden. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld concerten, toneelopvoeringen, seminars etc.

Tot slot is geadviseerd om planmatiger om te gaan met de financiën, te beginnen bij het op zeer korte termijn opstellen van een begroting voor de komende 5 jaar.

We hebben als kerkgemeenschap de komende jaren veel werk te verrichten. Gelukkig kunnen we daarbij rekenen op de steun van God, onze Vader. Dit ontslaat ons echter niet van onze eigen verantwoordelijkheid:

Gezamenlijk verantwoordelijk voor een Achthoek met toekomst!

2 VOORWOORD

Voor u ligt het beleidsplan 2007-2010 van de Protestantse Gemeente “De Achthoek” Scherpenzeel. Volgens de kerkorde dient iedere PKN-gemeente elke vier jaar een beleidsplan op te stellen.

Dit beleidsplan heeft de volgende titel meegekregen:

“Gezamenlijk verantwoordelijk voor een Achthoek met toekomst!”

Anno 2006 staat de Achthoek voor een aantal uitdagingen. Enerzijds als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen (teruglopend kerkbezoek, vergrijzing, verminderde betrokkenheid van de jeugd bij de kerk) en anderzijds omdat “De Achthoek” financieel gezien zeer krap in haar jasje zit. Hierbij kan worden aangetekend dat wij op dit moment gezegend zijn met een ruime pastorale zorg, ondermeer door de aanwezigheid van twee betrokken predikanten die goed passen binnen onze kerkgemeenschap.

In dit beleidsplan wordt uitgebreid ingegaan op de uitdagingen die voor ons liggen. Alleen door de handen ineen te slaan en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen, is er een goede toekomst mogelijk voor “De Achthoek”. De steun van onze Vader in de Hemel is hierbij uiteraard onmisbaar.

In januari 2005 is door de kerkenraad een commissie beleidsplan ingesteld om een vervolg te geven aan wat in 1999 is verwoord in het toenmalige beleidsplan. Niet alleen binnen onze gemeente is er de noodzaak en behoefte om beleidspunten en voornemens in een plan te verwoorden, maar ook volgens de kerkorde (artikel 7) is iedere gemeente verplicht een dergelijk plan op te stellen en te laten toetsen door de gehele gemeente.

De volgende gemeenteleden hebben zitting in de commissie beleidsplan:

- Dave Bakker
- Michiel Bakker
- Gea van Barneveld
- Andries van den Berg (voorzitter)
- Diane van de Peut
- Martin Seijdell (vertegenwoordiger vanuit kerkenraad)
- Kees Zandijk (secretaris)

Dit beleidsplan is besproken in de kerkenraadsvergadering van 20 juni 2006. De formele vaststelling van dit plan zal plaatsvinden op een speciaal daarvoor georganiseerde gemeenteavond in het najaar van 2006.

Wij hopen dat u met interesse dit plan zult lezen en verantwoordelijkheid wilt dragen voor een gezonde toekomst van onze kerk.

Scherpenzeel, september 2006

3 INLEIDING

De commissie beleidsplan had als doel een breed gedragen beleidsplan op te stellen voor de komende vier jaar. Om het draagvlak van de gemeente en de kerkenraad zo groot mogelijk te maken is een aantal initiatieven ontwikkeld, dat inzicht moet geven in de ontwikkelingen en de mogelijke knelpunten of eventuele problemen waar we als kerkgemeenschap op dit moment mee te maken hebben en waar we de komende jaren mee te maken krijgen. De belangrijkste zijn:

Gemeenteavond

Tijdens deze avond op 24 april 2005 is er in werkgroepen gediscussieerd over diverse onderwerpen. De opkomst op deze avond was beperkt en tevens was er tijdens deze gemeenteavond geen sprake van een goede doorsnede van onze gemeente. Ondanks deze kanttekeningen zijn er op die avond waardevolle discussies gevoerd, waaruit een aantal zaken kwam dat is opgenomen in de verdere uitwerking van dit plan.

Bezinningsdag

Op 24 september 2005 heeft de commissie beleidsplan samen met een groot gedeelte van de kerkenraad gediscussieerd over de missie. Deze dag stond onder leiding van de heer Floor Barnhoorn van het Protestants Diensten Centrum Gelderland (PDCG) van de PKN. In algemene bewoording kan worden geconcludeerd dat een missie moet worden gezien als 'droombeeld'. Hoe willen wij dat onze gemeente er de komende jaren uit komt te zien.

De conclusie was dat de missie uit het beleidsplan 1999-2004 teveel een veralgemenisering was van dat droombeeld en te weinig concreet. De missie moet een handvat zijn voor het opstellen van doelstellingen en het uitwerken van plannen. In dat kader is er, mede naar aanleiding van deze bezinningsdag door de kerkenraad een nieuwe missie/visie geformuleerd (zie hoofdstuk 6).

De nieuwe missie/visie is door de commissie beleidsplan gebruikt als uitgangspunt voor de nieuwe aanbevelingen en planuitwerking.

Enquête

In november 2005 is door de commissie beleidsplan een enquête opgesteld en verspreid binnen de gemeente. Het doel van deze enquête was inzicht te krijgen in de beleving van de gemeenteleden over diverse onderwerpen en soms moeilijke dossiers. Gesteld kan worden dat er door de grote respons een duidelijk beeld is gekregen van wat men vindt en wat als belangrijk wordt gezien. In een separate enquête is de jeugd betrokken bij het geven van hun mening. Ook hieruit zijn punten genomen die verder worden gebruikt in het formuleren van de doelstellingen voor de komende 4 jaar.

Informatie raden en commissies

In december 2005 zijn de meeste raden en commissies van de Achthoek aangeschreven door de commissie beleidsplan. We hebben gevraagd inzicht te verschaffen in de doelstellingen, plannen, knelpunten en samenstelling van de raden en commissies. Ook deze input hebben we gebruikt voor de verdere samenstelling van het beleidsplan.

4 HISTORIE

4.1 Terugblik beleidsplan 1999-2004

In 1999 is door de kerkenraad, onder leiding van Ds. M. Noorloos, een beleidsplan opgesteld met als doel richting te geven aan een kerkgemeenschap die op dat moment intern sterk verdeeld was. Gesteld kan worden dat van een breed gedragen missie en visie niet echt sprake was. Hoewel een aantal aanbevelingen is geïmplementeerd (zie verder) bleven veel zaken te abstract en te weinig concreet.

De missie die destijds is geformuleerd, ziet er als volgt uit:

In het licht van Gods grote liefde willen we als volgelingen van Jezus Christus, onze gekruisigde en opgestane Heer, leren God lief te hebben met heel ons leven en de naaste als onszelf. Om dit christelijk leven tot ontwikkeling te laten komen zijn we bereid ons onder leiding van de Heilige Geest – persoonlijk en samen te oefenen in:

- *betrokkenheid bij de Heer*
- *betrokkenheid bij elkaar als zijn volgelingen*
- *betrokkenheid bij Zijn dienst in en voor de wereld*

4.2 Aanbevelingen en behaalde resultaten beleid 1999-2004

Door de toenmalige commissie beleidsplan zijn aanbevelingen gedaan met betrekking tot verbetering van een aantal zaken die werden gezien als knelpunten.

- Samenstelling kerkenraad

Hiervan is destijds gesteld dat dit college klein en slagvaardig zou moeten zijn (10-15 personen).

Gelet op het aantal kerkenraadsleden op dit moment (27) en wanneer er wordt uitgegaan van de relevantie van het probleem, moet worden geconcludeerd dat we hierop onvoldoende vorderingen hebben gemaakt .

- Eenheid in verscheidenheid begint bij de kerkenraad

Door de toenmalige problematiek rond de discussies betreffende verscheidenheid is de voorbeeldfunctie van de kerkenraad genoemd.

Op dit moment functioneert de kerkenraad naar behoren en zijn er goede resultaten geboekt op het gebied van de eenheid binnen de kerkenraad.

- Functioneringsgesprek predikant

In de jaren 1999-2004 was regelmatig sprake van knelpunten in de communicatie tussen de predikanten onderling en tussen predikanten en kerkenraad. Als aanbeveling is er aangegeven dat functioneringsgesprekken hierin verbeteringen zouden brengen.

Resultaat is een maandelijkse overlegstructuur tussen de voorzitter van de kerkenraad en de predikant. Dit heeft enerzijds het karakter van een functioneringsgesprek en anderzijds een voortgangsgesprek. Hiervan worden aantekeningen gemaakt door de voorzitter. Dit alles werkt op dit moment naar tevredenheid.

Tevens is er sprake van een jaarlijks zogenaamd “welbevindingsgesprek”. Naast de voorzitter van de kerkenraad zijn hierbij de echtgeno(o)t(e) van predikant en de voorzitter van het college van kerkrentmeesters aanwezig. In deze gesprekken gaat het meer over de predikant, zijn/haar gezin en de relatie met de gemeente(leden). Dit heeft niet het karakter van een functioneringsgesprek.

Wij adviseren u de functioneringsgesprekken wat meer te formaliseren, niet qua aard en inhoud van de gesprekken, maar meer qua vastlegging hiervan. Dit, mede in het kader van de gebeurtenissen in het verleden en de overdracht naar anderen. Er kan voor worden gekozen om dit niet maandelijks te doen maar bijvoorbeeld eenmaal per halfjaar en de maandelijks gesprekken als voortgangsgesprek te laten bestaan.

Betrokkenheid gemeenteleden bij het kerkenwerk

In de genoemde periode was de conclusie dat gemeenteleden onvoldoende betrokken waren bij het kerkenwerk. Er is de aanbeveling gedaan om door middel van een jaarlijkse inventarisatie na te gaan welke activiteiten er zijn en welke gemeenteleden deze activiteiten zouden willen oppakken.

Er bestaat een lijst met activiteiten en gemeenteleden die hieraan invulling zouden kunnen geven, welke tot stand komt door het invullen van een jaarlijkse enquête. Deze lijst wordt bijgewerkt maar het gebruik ervan heeft te weinig structuur (er wordt ondermeer niet gekeken naar competenties).

Kerk als ontmoetingsplaats

De kerk werd te weinig gezien als ontmoetingsplaats naast de kerkdienst op zondag. Gepleit werd voor meer ontmoetingsmogelijkheden zoals: Groothuisbezoeken, toerustingavonden, catechese en gemeentedagen.

Aan veel van deze aanbevelingen is invulling gegeven. Er kan gesproken worden van een succesvolle implementatie van de activiteiten. Het koffiedrinken na de dienst draagt hier eveneens aan bij.

Communicatie

De commissie deed de aanbeveling meer te letten op de kwaliteit van communicatie dan te focussen op de kwantiteit van communiceren.

Dit blijft een aandachtspunt, hoewel de indruk bestaat dat gemeenteleden voldoende worden geïnformeerd over zaken die binnen de kerkgemeenschap spelen.

Eredienst en kerkgebouw

Het voorstel van de commissie was na te denken over de invoering van één ochtenddienst en voor zoveel daardoor noodzakelijk, de indeling van het kerkgebouw.

De invoering van één ochtenddienst is inmiddels gerealiseerd. De indeling van het kerkgebouw is echter niet veranderd.

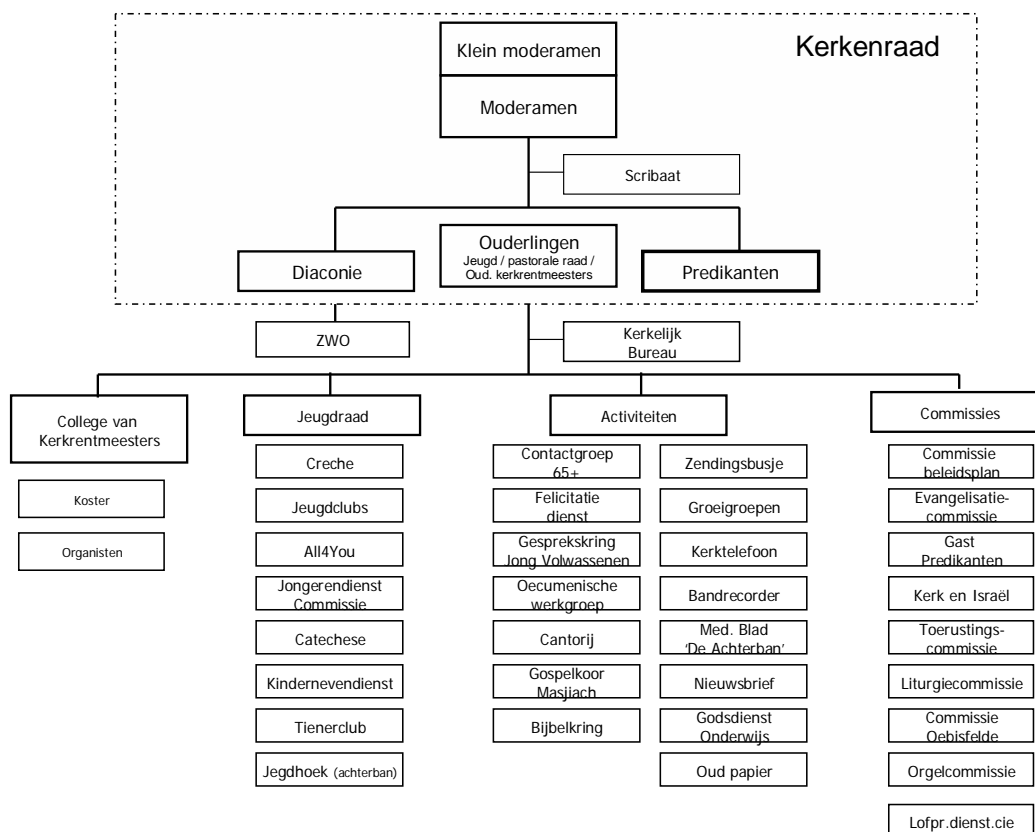
Geconcludeerd kan worden dat de resultaten van de aanbevelingen die destijds zijn gedaan met wisselend succes zijn overgenomen en doorgevoerd. Gekeken is of en in hoeverre niet gerealiseerde doelen nog steeds relevant zijn in deze periode anno 2006.

5 ORGANISATIESTRUCTUUR ACHTHOEK

5.1 Organisatieschema

Het volgende organisatieschema laat op eenvoudige wijze zien op welke manier onze kerkgemeenschap is georganiseerd. Wat opvalt, is dat er een grote variatie is aan activiteiten die elk afzonderlijk moeten worden bemand. Dit betekent dat een ruwe schatting uitwijst dat er binnen onze kerk circa 300 vrijwilligers actief zijn.

5.2 Toelichting organisatiestructuur

De commissie beleidsplan heeft na inventarisatie en bestudering van de gehele organisatiestructuur, een goed beeld gekregen van de onderlinge verhoudingen die de verschillende raden en commissies met elkaar hebben. Op veel plaatsen binnen de activiteiten van de kerk zijn dwarsverbanden zichtbaar die niet alleen het bestuur van deze activiteiten effectief kunnen maken, maar ook goed zijn voor de onderlinge band van mensen. De voor dit beleidsplan meest relevante organen binnen de kerk worden hierna toegelicht.

Kerkenraad

De kerkenraad is het overkoepelende orgaan van de kerk en draagt als zodanig de eindverantwoordelijkheid en stelt het beleid vast en voert dit uit. Tevens is de kerkenraad verantwoordelijk voor de instandhouding van de kerk, zowel op het gebied van evangelisatie alsook op financieel gebied. De kerkenraad telt op dit moment 25 leden, het moderamen 11 leden.

Besluiten worden genomen in de kerkenraad. Deze besluiten worden veelal voorbereid door het moderamen wat op haar beurt weer wordt aangestuurd door het 'klein moderamen' (3 leden). De predikanten maken eveneens onderdeel uit van de kerkenraad en het moderamen.

College van Kerkrentmeesters

Het College van Kerkrentmeesters (voorheen Commissie van Beheer / Kerkvoogdij), is verantwoordelijk voor de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van onze kerk in de breedste zin van het woord. De commissie bestaat momenteel uit 5 leden, elk met een specifieke taak. De volgende functies zijn te onderscheiden:

- Voorzitter
- Secretaris
- Penningmeester
- Kerkmeester
- Lid

Een belangrijke functie binnen het college is de kerkmeester. Zijn taak is het in goede staat houden van alle gebouwen en gebouwgebonden installaties van onze kerkgemeenschap. De koster legt verantwoording af aan de kerkmeester.

Jeugdraad

De jeugdraad bestaat op dit moment uit 5 leden en wordt gevormd door mensen vanuit alle activiteiten die met jeugd te maken hebben.

- Jeugdouderling (2)
- Jeugddiaken
- Penningmeester
- Secretaresse

De jeugdouderlingen hebben zitting in de kerkenraad en zijn vanuit hun functie verantwoordelijk voor het gehele jeugdwerk.

Kijkend naar de tijd van vandaag en de druk die er op het kerkbezoek staat, kan worden gesteld dat beleid t.a.v. jeugdwerk cruciaal is voor het behoud van de kerkgemeenschap. Jongeren moeten worden gestimuleerd en gemotiveerd om deel te nemen aan jeugdactiviteiten en zo vertrouwd te raken met geloof.

De jeugdraad constateert een veranderende interesse van de jeugd. Waar vroeger de jeugdclub het contactmoment met de jeugd was, is op dit moment een duidelijke verschuiving te zien naar activiteiten zoals Flevo-festival, EO-jongerendag, tienerclub en Jeugdkerk.

Commissies

Onze kerkgemeenschap kent naast de hierboven beschreven raden nog tal van commissies met elk hun specifieke taken en verantwoordelijkheden. Deze commissies leggen veelal verantwoording af aan de kerkenraad. Vaak zijn er ook kerkenraadsleden en/of predikanten lid van deze commissies.

6 MISSIE

De kerkenraad heeft, in nauwe samenwerking met de beleidscommissie, de volgende missie geformuleerd:

Hoeksteen:

Wij geloven in God de Vader, Jezus Christus zijn Zoon en de Heilige Geest en vinden in de Bijbel de uitgangspunten voor ons handelen.

Bouwstenen:

1. Onze kerkgemeenschap is een ontmoetingsplaats waar we, met respect voor elkaar, in verscheidenheid ons geloof beleven.
2. In eredienst, liturgie en muziek wordt rekening gehouden met de verschillende stromingen in onze gemeente.
3. Er is met name veel aandacht voor de jeugd.
4. Wij zijn blijvend actief in het in stand houden en vergroten van de betrokkenheid van leden en niet-leden bij het geloof.
5. Wij zien om naar onze naasten dichtbij en ver weg.
6. Onze gemeente is inspirerend en vernieuwend.

Deze missie bestaat uit twee delen. De Hoeksteen geeft de basis weer van waaruit wij als gemeente willen leven en handelen, namelijk vanuit het geloof in de drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest. De Bouwstenen beschrijven waar we als Achthoek voor (willen) staan, rekening houdend met de aard en de samenstelling van onze gemeente. Hierin komen eveneens de belangrijkste onderwerpen zoals deze zijn opgenomen in de Kerkorde van de PKN, aan de orde. Dit zijn: Eredienst, Missionaire-, Pastorale- en Diaconale- arbeid en Geestelijke Vorming.

Een missie is een droombeeld dat we samen voor ogen hebben. Daar willen we voor gaan als gemeente.

Veel van dit droombeeld is al bereikt, een aantal zaken ook niet. Dit beleidsplan is erop gericht om dit droombeeld verder te verwezenlijken. Dit kan alleen als we dat samen doen, jong en oud.

7 SWOT ANALYSE

Om te komen tot de formulering van doelstellingen voor de komende jaren is het, naast de formulering van een missie, belangrijk dat je een zogenaamde SWOT-analyse maakt. Deze SWOT analyse bestaat uit een interne en externe analyse. Bij de interne analyse kijk je naar je eigen Kerkgemeenschap, de Achthoek. Waar zijn we goed in en waar zijn we minder goed in, wat is goed geregeld en wat is minder goed geregeld. Kortom, wat zijn onze sterktes (**Strengths**) en zwaktes (**Weaknesses**). Het is namelijk belangrijk dat je je sterke punten probeert vast te houden (en wellicht nog verder te verbeteren) en om je zwaktes proberen om te buigen naar sterktes.

Bij de externe analyse, ook wel de omgevingsanalyse genoemd, kijk je naar wat er om je heen gebeurt. Wat zijn hierin kansen (**Opportunities**) voor onze kerk en wat zijn de bedreigingen (**Threats**) die op ons af komen. Dit kunnen kansen en bedreigingen zijn voor de Achthoek specifiek, maar ook meer landelijke en/of wereldwijde ontwikkelingen.

Feitelijk is deze SWOT-analyse een opsomming van feiten, zonder enige vorm van prioritering.

Wij zijn gekomen tot de volgende SWOT-analyse:

Sterkten

- Er is een hoge mate aan diversiteit ten aanzien van de aard en de inhoud van de erediensten.
- De boodschap, welke wordt gebracht tijdens de erediensten, wordt ervaren als een bron van inspiratie.
- Er is een breed aanbod van verschillende activiteiten, zowel met betrekking tot inhoud als ontspanning (jeugd en volwassenen).
- Er is ruimte voor diversiteit in geloofsbeleving.
- De onderlinge betrokkenheid en saamhorigheid tussen gemeenteleden wordt als zeer groot ervaren.
- Er is voldoende ruimte om je mening en je verhaal kwijt te kunnen en er wordt naar je geluisterd (bijv. jaarlijkse wijkenquêtes, koffie drinken na de dienst).
- De cantorij is een waardevolle aanvulling tijdens de eredienst.
- De diaconie heeft een eerste concrete stap gezet richting effectief en efficiënt werken.
- De ZWO werkt effectief en efficiënt.
- Afgemeten aan het aantal predikanten (1,75 FTE) ten opzichte van het aantal gemeenteleden is er sprake van ruime pastorale zorg.
- We hebben als kerk veel veerkracht (onder andere afgemeten aan het feit dat we sterk zijn teruggekomen uit het dal waar we een aantal jaren geleden in zaten)

Enquête: “85% van de respondenten vindt dat er voldoende variatie is in soorten erediensten.”

Zwakten

- Het is moeilijk om voldoende ambtsdragers te vinden, met name ouderlingen. Dit kan ten koste gaan van de pastorale zorg en kan betekenen dat er te veel taken bij te weinig mensen liggen.
- De samenstelling van de kerkenraad is te toevallig. Er wordt teveel gekeken naar beschikbaarheid en in mindere mate naar benodigde profielen van mensen.
- De financiële stabiliteit is onvoldoende (begrotingstekort), onder andere als gevolg van de hoge personeelskosten.
- Er is geen geld gereserveerd voor het onderhoud en de renovatie van de gebouwen.
- Evangelisatie krijgt te weinig aandacht (deels veroorzaakt doordat er moeilijk mensen voor te vinden zijn).
- Het kerkbezoek neemt af, met name tijdens de avonddiensten.

- De betrokkenheid van de jeugd (in de vorm van deelname aan activiteiten), met name in de leeftijd van 12 jaar en ouder, is laag. (ter illustratie: afgemeten aan de participatie in All4You zijn in de leeftijd van 12-16 jaar gemiddeld 20 van de 120 jongeren actief betrokken). De jeugd wordt hierbij tegenwoordig door ouders meer vrijgelaten in de te maken keuzes.
- De “normale” erediensten worden door de jeugd als onvoldoende interessant en aantrekkelijk ervaren. Er is in de diensten ook onvoldoende aandacht voor de jeugd.
- Er is onvoldoende afwisseling in de muziek (vaak alleen liederen uit het Liedboek voor de kerken) en de muzikale begeleiding (vaak alleen het orgel) van de erediensten.
- De inrichting van het kerkgebouw is niet flexibel (m.n. door de vaste banken).
- De kerk, met al haar raden en commissies, is niet altijd efficiënt georganiseerd.

Kansen

- Er zijn veel gezinnen met jonge kinderen. De jeugd heeft de toekomst!
- Maatschappelijk gezien is er een stijgende behoefte aan geloofsbeleving/spiritualiteit (in steeds grotere mate van verscheidenheid).
- Het voor derden aantrekkelijk maken van het kerkgebouw biedt kansen voor breder gebruik en dus wellicht meer inkomsten.
- Onze gemeente is actiebereid.
- We weten veel vrijwilligers te mobiliseren (de Achthoek kent op dit moment circa 300 vrijwilligers) en veel gemeenteleden zijn bereid zich in te zetten voor de kerk en voor elkaar (o.a. financiële acties)
- De All4You kerk biedt kansen voor een grotere betrokkenheid van de jeugd bij de kerk.

Bedreigingen

- Er is sprake van ontkerkelijking in algemene zin.
- De vergrijzing neemt toe. Dat heeft negatieve gevolgen voor de inkomsten op langere termijn. Ouderen betalen vaker een hogere vrijwillige bijdrage dan jongeren.
- Maatschappelijk gezien is er steeds meer sprake van individualisme.
- De financiële situatie van de Achthoek is zorgwekkend en een bedreiging voor de levensvatbaarheid.
- De staat van onderhoud van (delen van) de gebouwen is zodanig dat dit in de nabije toekomst kan leiden tot aanzienlijke kosten/investeringen.
- De maatschappij verandert, met name door de snelle technologische ontwikkelingen. Er is steeds meer sprake van een 24-uurs economie. Kunnen we dit als kerk bijhouden en/of komt de kerk steeds meer op het tweede plan.

8 DOELSTELLINGEN 2007-2010

Op basis van de geformuleerde missie en de SWOT-analyse kunnen we een aantal speerpunten definiëren voor de komende jaren. We hebben de doelstellingen ingedeeld in een aantal categorieën. De doelstellingen zijn:

EREDIENST

- Vergroten van de variatie in muziek en muzikale begeleiding
- Vergroten van de aantrekkelijkheid voor de jeugd
- Een wel overwogen besluit nemen tot het wel of niet handhaven van de avonddienst. Bij het handhaven van de avonddienst is het doel om het kerkbezoek aanzienlijk te vergroten

JEUGD

- Vergroten van de betrokkenheid van de jeugd bij de Achthoek in het algemeen

MISSIONAIRE ARBEID

- Vergroten van de aandacht voor de minder betrokkenen en randkerkelijken in de gemeente
- Uitbreiden van het aantal activiteiten met betrekking tot evangelisatie

PASTORALE ARBEID

- Het toegankelijker maken van het ambt van ouderling, zodat het minder moeilijk wordt om aan ouderlingen te komen

ORGANISATIE EN FINANCIEN

- Vergroten van de efficiëntie van de organisatie
- Verbeteren van de staat van het onderhoud van de kerkelijke gebouwen
- Vergroten van de effectiviteit en efficiëntie, en daarmee de aantrekkelijkheid, van het kerkgebouw voor gebruik door derden
- Structureel verbeteren van de financiële situatie van de Achthoek

9 NADERE ANALYSE EN AANBEVELINGEN

9.1 Eredienst

Doelstellingen

De geformuleerde doelstellingen luiden als volgt:

- Vergroten van de variatie in muziek en muzikale begeleiding
- Vergroten van de aantrekkelijkheid voor de jeugd
- Een wel overwogen besluit nemen tot het wel of niet handhaven van de avonddienst. Bij het handhaven van de avonddienst is het doel om het kerkbezoek aanzienlijk te vergroten

De doelstelling aangaande het vergroten van de aantrekkelijkheid voor de jeugd wordt behandeld in paragraaf 9.2 Jeugd.

Nadere analyse

In de erediensten van de Achthoek is normaliter de predikant als voorganger de logische spil in het geheel. Hij/zij bepaalt in hoge mate de gang van zaken in de dienst. Er wordt een vaste (basis-)liturgie gevolgd. Voor zover mogelijk wordt het jaarlijks oecumenische leesrooster gevolgd. Wekelijks is er kindernevendienst; de onderwerpen die in deze nevendienst aan de orde komen, sluiten aan op dit leesrooster.

Er is een veelheid aan zogenaamde bijzondere diensten. Alleen al voor de morgendiensten kunnen als vaste items ondermeer worden genoemd: de diensten voor dopen, bevestiging van ambtsdragers, belijdenis, enz. Maar ook daarnaast zijn er bijzondere diensten, zoals op de zondagen voor Kerk en Israël en Wereldiakonaat, de dienst voor de basisscholen, voor de afsluiting van het groot huisbezoek, jongerendiensten en oecumenische diensten. De avonddiensten hebben vaak een speciaal karakter: lofprijzing, evangelisatie, jongerendiensten etc. In dit verband kunnen ook nog andere vormen worden genoemd, zoals Vespers (bijv. in de Stille week), Taizé- en Thomasvieringen. Uit de enquête blijkt dat er geen behoefte is aan meer variatie in soorten diensten. De avonddiensten worden steeds slechter bezocht.

De gemeente zingt in de ochtenddienst voornamelijk uit het Liedboek voor de Kerken en af en toe uit de bundel Alles wordt Nieuw. De begeleiding wordt nagenoeg altijd door het orgel verzorgd. In de bijzondere diensten wordt ook gebruik gemaakt van andere bundels (Evangelische Liedbundel, Opwekkingsbundel, Zingend Geloven en Tussentijds). Af en toe wordt gebruik gemaakt van andersoortige begeleiding, zoals piano, combo of band. Met name de variatie in muziek en muzikale begeleiding in de morgendiensten wordt als te eenzijdig ervaren.

Ten behoeve van de doopdiensten is enkele jaren geleden een bundeltje gemaakt van aanbevolen doopliederen, waaruit de ouders een keuze kunnen maken. Deze liederen zijn afkomstig uit o.a. het Liedboek voor de Kerken, de bundel Alles wordt Nieuw en Zingende Gezegend.

Aanbevelingen

Ten aanzien van de knelpunten rondom de Eredienst hebben wij de volgende aanbevelingen:

- Creëer een platform voor Eredienst en Kerkmuziek. De huidige orgel- en liturgiecommissie kunnen hierin opgaan. Tevens zou de Cantorij hier onderdeel van moeten zijn. Er kan derhalve een nieuwe commissie Eredienst en Kerkmuziek in het leven worden geroepen. Deze samenvoeging komt ook de onderlinge afstemming ten goede. Uiteraard spelen de predikanten hierin ook een belangrijke rol. Tevens is het van cruciaal belang dat de jeugd hier een rol in krijgt (zie ook paragraaf 9.2).

- Deze commissie dient jaarlijks duidelijke doelen en concrete acties te formuleren rondom Eredienst en Kerkmuziek, waaronder een gedetailleerde planning.

Gemeentelid: “de zondagsbrief met preeklezing moet op zaterdag al op de website te lezen zijn.”

- Varieer in de ochtenddiensten meer met muziek en muzikale begeleiding. Wij adviseren u dit niet extreem door te voeren. Te denken valt aan eenmaal per maand een (deels) andere begeleiding en enkele liederen uit andere bundels. De nieuwe commissie dient hier een voorstel voor te doen. Het is niet de bedoeling dat hiermee een nieuw soort bijzondere dienst ontstaat. Tot slot adviseren wij u toe te werken naar de samenstelling van een vast combo. Hiermee kan een voldoende kwaliteitsniveau worden gegarandeerd.

Gemeentelid: “Variatie in de muziek en muzikale begeleiding is goed, maar moet niet ten koste gaan van de kwaliteit.”

- Er wordt op dit moment gedacht aan het terugbrengen van de avonddiensten naar tweemaal per maand. Wij steunen dit voorstel.

9.2 Jeugd

Doelstellingen

De geformuleerde doelstelling luidt als volgt:

- Vergroten van de betrokkenheid van de jeugd bij de Achthoek in het algemeen

Tevens wordt aandacht geschonken aan de doelstelling welke is geformuleerd onder de noemer Eredienst, namelijk:

- Vergroten van de aantrekkelijkheid voor de jeugd

Nadere analyse

In gesprekken met een afvaardiging van de jeugdraad is vast komen te staan dat als het gaat om betrokkenheid, de jeugd niet als een verzameling jongeren moet worden neergezet. Elke leeftijdscategorie heeft zo z'n specifieke aandachtspunten. Toch worden de aandachtspunten met het fenomeen kerk en geloof van de jeugd uit de lagere leeftijdscategorie gezien als oplosbaar en beheersbaar.

Geconcludeerd kan worden dat het met name in de hogere leeftijdscategorie (16 jaar en ouder) erg moeilijk blijkt jongeren te binden en te interesseren voor het geloof. De stap naar volwassenheid wordt ingezet en veel nieuwe zaken komen op hun pad. Kerk en geloof passen minder in de bezigheden die de jongeren aanspreken. De factor tijd (of prioriteit) speelt een

belangrijke rol. De jeugd neemt niet de tijd om tot (geestelijke) rust te komen en houdt zich vooral bezig met wat nieuw, hip en uitdagend is.

Uit navraag bij andere gemeenten bleek dat eenzelfde trend merkbaar is. Het jeugdwerk loopt redelijk tot goed voor de doelgroep tot 16 jaar. Daarna is het zeer moeilijk de binding met de kerk te behouden.

Het aanbieden van activiteiten rondom geloof heeft al vaak geleid tot frustratie bij de initiatiefnemers. Door een veranderd tijdsbeeld en het feit dat de kerk slechts één van de vele bezigheden is, is de kerk bij ouders en jeugd soms niet meer prioriteit nummer 1. De jeugd wordt door de ouders tegenwoordig vaker vrij gelaten als het gaat om kerkbezoek en het deelnemen aan de catechese. De genoemde categorie jongeren moet worden gezien als de generatie die de continuïteit van de gemeente moet vertegenwoordigen. Daar is op dit moment nog geen sprake van.

Om een beter beeld te krijgen van de activiteiten die op dit moment voor de jeugd worden aangeboden, volgt hieronder een activiteitenschema per leeftijdscategorie;

Leeftijdscategorie	Omschrijving activiteit	Aantal begeleiding en gemiddeld aantal deelnemers	Beoordeling activiteit (*)
0-4 jaar	☐ Kindercrèche	Begeleiding: 22 Deelnemers: 8	☐ Loopt gestructureerd en heeft op dit moment geen aandacht.
4-6 jaar	☐ Kindernevendienst ☐ Tamboerijn (extern)	Begeleiding: 6 Deelnemers: 10	☐ Behoeft op dit moment geen aandacht. ☐ Zeer succesvol, input vanuit de gemeente is aanwezig.
6-12 jaar	☐ Kindernevendienst ☐ Jeugdclubs	Begeleiding: 12 Deelnemers: 30 Begeleiding: 13 Deelnemers: 44	☐ Behoeft op dit moment geen aandacht. ☐ Jeugdclubs draaien naar behoren.
12-16 jaar	☐ Catechese ☐ Tienerclub ☐ All4YOU ☐ Jongerendienst	Begeleiding: 6 Deelnemers: 30 (totaal alle leeftijden) Begeleiding: 6 Deelnemers: 15 Begeleiding: 4 Deelnemers: 25 Begeleiding: 4 Deelnemers: 4	☐ Nieuwe aanpak levert sinds 2 jaar resultaat op. ☐ Zeer succesvol, ook randkerkelijken aanwezig. ☐ Nieuw initiatief, de start is hoopvol. ☐ Succesvol. Wordt als vernieuwend en afwisselend ervaren.
16 jaar en ouder	☐ (Belijdenis)catechese	Zie boven	☐ Probleem, jeugd maakt er te weinig tijd voor vrij.

(* Bron: enquête en jeugdouders

Als eenmalige activiteiten kunnen nog worden genoemd het bezoek aan het Flevofestival en de EO-Jongerendag.

Wat opvalt, is dat over het algemeen gesproken kan worden over een goed draaiend en levendig jeugdwerk. Er zijn veel gemeenteleden actief binnen het jeugdwerk. Toch wordt het steeds moeilijker om enthousiaste mensen te vinden die de kar blijven trekken. Ook hier speelt de factor tijd en belangrijke rol.

De taak van de jeugdouderling is hierdoor de afgelopen jaren steeds zwaarder geworden.

Uit de analyse kunnen de volgende problemen worden gedefinieerd:

- Jeugdwerk is teveel versnipperd:
 - Elk onderdeel van het jeugdwerk trekt z'n eigen spoor. Van een gestructureerde aanpak tussen de onderdelen is voornamelijk geen sprake. Tevens worden activiteiten en initiatieven niet of onvoldoende gedocumenteerd.
- Het is lastig om voldoende enthousiaste gemeenteleden te vinden die zich in willen zetten voor het jeugdwerk:
 - Veel gemeenteleden vinden het moeilijk om zich binnen het jeugdwerk actief te maken. Het werk wordt als zwaar en lastig ervaren
- Oudere jeugd is nauwelijks te mobiliseren.
 - Vanaf de studerende leeftijd (16 jaar) zijn jongeren bijna niet meer actief bij de kerk betrokken. Dit komt voornamelijk doordat studie het niet toelaat of dat prioriteiten anders worden gelegd. Ouders spelen hierin ook een belangrijke rol.
- De eredienst is onaantrekkelijk voor de jeugd
 - In de gewone eredienst is er weinig dat de jongeren aanspreekt. Ook de introductie van een jongeren preek heeft hier in het verleden niets aan veranderd.

Aanbevelingen

De volgende aanbevelingen worden gedaan ter verbetering van de problemen:

- Versnippering tegengaan door aanbrengen van structuur. Het jeugdwerk kenmerkt zich door de inzet van vele enthousiaste mensen die het belangrijk vinden dat de jeugd een plaats krijgt binnen de kerkgemeenschap. De energie die in alle facetten van het jeugdwerk wordt gestopt, wordt echter onvoldoende geborgd. Dit betekent dat het leereffect onvoldoende is. Eventuele fouten kunnen bij het overgaan van verantwoordelijkheden gemakkelijk opnieuw worden gemaakt. Door het in kaart brengen van de structuur, de activiteiten en de plannen, kan het jeugdwerk op een efficiëntere wijze worden ingericht. Evaluatie van de uitgevoerde plannen moet dan vervolgens leiden tot een hoge mate van zelfleerzaamheid. Een bijkomend voordeel is dat het voor nieuwe jeugdwerkers makkelijk wordt in te stromen. Niet alles hoeft zelf te worden bedacht en te worden opgezet. Hierdoor krijgt het jeugdwerk meer stabiliteit en wordt de toekomst veilig gesteld. Voorgesteld wordt om een werkgroep in het leven te roepen die deze structuur uitwerkt en invulling geeft. De werkgroep zal bij voorkeur niet alleen bestaan uit mensen die op dit moment actief zijn binnen het jeugdwerk.
- Oudere jeugd binden aan de kerk door gespreksgroep en 'kerkvriend'. De gespreksgroep moet dan niet het karakter krijgen van een catechese, maar dient als uitlaatklep voor de jongeren in al de nieuwe ontwikkelingen die worden doorgemaakt. De onderwerpen zullen alledaags en interessant moeten zijn en moeten worden gebracht vanuit 'de huiskamer'. De 'kerkvriend' is een volwassen gemeentelid dat voor de jongeren als aanspreekpunt en klankbord dient. De 'kerkvriend' houdt zelf contact en

gaat mee in de ontwikkeling van de jongeren. Hier kan eenvoudig gebruik worden gemaakt van internet als communicatiebron. Via een chatroom kunnen de jongeren met hun 'kerkvriend' ervaringen uitwisselen.

De voormalig Nederlands Hervormde gemeente in Scherpenzeel heeft hier duidelijke strategische keuzes in gemaakt die het bestuderen waard zijn. Zo wordt er een herkenbare opbouw gekozen in het aanbieden van geloofszaken. Bij de jeugd tussen 12 en 15 jaar hebben de kerkactiviteiten een hoog ontspanningskarakter. Dit om de binding met de kerk te borgen en de kerk een ontmoetingsplaats te laten zijn. Vanaf 15 jaar krijgen de activiteiten een serieuzer karakter en worden meer spirituele onderwerpen behandeld in gespreksgroepen en bijbelstudiebijeenkomsten. Dit heeft in deze gemeente geleid tot een zeer succesvolle jeugdactiviteit. Belangrijk is ook te vermelden dat de onderlinge band tussen de jeugd zeer goed is in deze kerk. Zij doen mee aan activiteiten om elkaar te ontmoeten.

- Bekend maakt bemind en dat bindt! Geconcludeerd kan worden dat de herkenbaarheid van onze jeugdouderlingen bij de jeugd goed is te noemen. Echter, dit moet ook gelden voor de herkenbaarheid van de jeugdouderlingen bij de 'gewone' gemeenteleden. Ouders zijn in de opvoeding van cruciaal belang als het gaat om aan- en bijsturing van de jeugd. Een bijdrage in de eredienst door de jeugdouderling kan helpen het jeugdwerk bekender te maken. Ook zou een eerste aanzet kunnen zijn om gebruik te maken van het kerkblad en de nieuw op te zetten internetsite. Er zijn concrete stappen genomen om de informatie van onze kerkgemeenschap beschikbaar te maken op internet middels een eigen website. Een onderdeel van de website moet worden besteed aan de jeugd. Per leeftijdscategorie kunnen onderwerpen worden gedefinieerd die aansprekend en uitdagend zijn. Om de oudere jeugd (> 16 jaar) te binden kan worden gedacht aan een discussieforum of 'chatroom'. Het medium 'homepage' en internet heeft het voordeel dat contact niet plaatsgebonden is. Op elk gewenst moment en in op elke mogelijke plaats kan contact worden gezocht met de kerk.

- Maak de eredienst (weer) aantrekkelijk voor de jeugd. De standaard opzet van de dienst, de liederenkeuze en de soms voor jongeren weinig aansprekende preken, geven de jeugd van tegenwoordig te weinig inspiratie om van de kerkgang een wekelijks terugkerend contactmoment te maken. In het verleden is een aantal initiatieven genomen om hierin verbetering te krijgen. De commissie is van mening dat rigoureuze veranderingen van de eredienst niet de eerste oplossing van het probleem zijn. Er moet eerder worden gedacht aan op detail aanpassen van de dienst om zodoende aansprekender en vernieuwend te worden. Gedacht kan worden aan:
 - Het introduceren van de klokkenluider van de week (voor de jongsten)
 - Een gesprekje met de kinderen bij het verlaten van de kerk naar de nevendienst en bij terugkomst (nu gebeurt dat af en toe).
 - De liederenkeuze boeiender maken door het zingen van één praiselied in elke dienst
 - De orgelbegeleiding op sommige momenten vervangen door andersoortige begeleiding (zie ook onder Eredienst).
 - De thema's (zoals Jeremia met Pasen) beter introduceren en een nadrukkelijker plaats geven zodat het voor de jongeren duidelijker wordt.

**Jongetje van 5 jaar:
"Ik zou wel eens
willen klokluiden."**

9.3 Missionaire arbeid

Doelstellingen

De geformuleerde doelstellingen luiden als volgt:

- Vergroten van de aandacht voor de minder betrokkenen en randkerkelijken in de gemeente
- Uitbreiden van het aantal activiteiten met betrekking tot evangelisatie

Nadere analyse

Een analyse van de huidige evangelisatieactiviteiten levert helaas een negatief beeld op. Door gebrek aan mankracht is er geen eigen evangelisatiecommissie, geen overlegstructuur en dientengevolge geen enkel plan gericht op welke doelgroep (jong tot oud) dan ook. Er staat niets op papier waar een volgende ouderling op kan terugvallen. Evangelisatie vindt weinig gehoor in de kerkenraadsvergaderingen.

Jaarlijks worden door onze eigen kerkgemeenschap 2 evangelisatiediensten gehouden, die slecht worden bezocht. Het is onduidelijk op welke doelgroep deze diensten zich richten.

In de gezamenlijke evangelisatiecommissie in Scherpenzeel speelt onze gemeente een bijrol.

Ter illustratie: we zijn minimaal vertegenwoordigd in de kraam op de jaarmarkt en bij moonlight-shopping en zijn met slechts 1 à 2 personen actief bij de Volkskerstzangdienst. Verder moeten de (beperkte) verspreiding van de Elisabethbode, een singout en participatie in de Tamboerijnbijeenkomsten worden vermeld. De laatste activiteit trekt wel veel belangstellenden!

Enquête: “66% van de respondenten vindt dat evangelisatie een belangrijke taak in de gemeente is.”

Verder is het zo dat anno 2006 het aantal meelevende kerkleden vergeleken met 10 jaar geleden is gedaald. Dit gecombineerd met het feit dat de missionaire arbeid in de richting van voornamelijk niet-gelovigen in onze gemeente op een laag pitje staat. Geconcludeerd kan derhalve worden dat evangelisatie niet of nauwelijks leeft. Dit staat in schril contrast met een belangrijk onderdeel van de missie: “Wij zijn blijvend actief in het in stand houden en vergroten van de betrokkenheid van leden en niet-leden bij het geloof”.

Aanbevelingen

De commissie doet daarom de volgende aanbevelingen:

- Evangelisatie moet letterlijk en figuurlijk weer op de agenda worden geplaatst.
- Er moet een commissie ingesteld worden met enthousiaste nieuwe mensen. Deze commissie heeft als taak om binnen een half jaar met nieuwe ideeën te komen en het opnieuw vorm en inhoud geven van het begrip evangelisatie. Op basis hiervan dient een plan van aanpak te worden gemaakt, rekening houdend met de plaatselijke mogelijkheden en gericht op de verschillende doelgroepen van jong tot oud. Verder kunnen de volgende punten hierin worden meegenomen:
 - o De commissie zoekt contacten met andere evangelisatiecommissies in de omgeving. Wij hebben reeds oriënterend contact gehad met evangelisatieouderling Pieter van der Kwaak uit Rijnsburg. Hij heeft goede ideeën rondom dit onderwerp.
 - o Verder kan er contact worden gelegd met en om assistentie worden gevraagd bij het PDC (Protestants Diensten Centrum) in Arnhem (Egbert van de Stouw en Meta Floor; m.floor@pkn.nl). Zij hebben aangegeven ons graag te willen helpen.
 - o Naast de al bestaande activiteiten in de gezamenlijke commissie kunnen nieuwe ideeën door de werkgroep worden geïnitieerd zoals: Alpha-cursussen,

schoolgezinsdiensten, campingwerk, leatuurverspreiding, alternatieve diensten, koffieochtenden etc. De mogelijkheden zijn zo divers dat ze hier niet allemaal te noemen zijn.

Overigens kan worden opgemerkt dat zich inmiddels al weer enkele enthousiaste gemeenteleden gemeld hebben om deel te nemen in de evangelisatiecommissie.

- Wij adviseren u een ouderling speciaal te belasten met het onderwerp evangelisatie en het derhalve in leven roepen van een evangelisatie-ouderling. Voor deze functie zal de kerkenraad een profielschets opstellen. Deze ouderling is verantwoordelijk voor dit onderwerp, is de ambassadeur en coördineert de activiteiten.
- Er moet meer aandacht worden geschonken aan gemeenteleden die hun lidmaatschap van de kerk hebben opgezegd, bijvoorbeeld door het afleggen van een bezoekje door de wijkouderling.

9.4 Pastorale arbeid

Doelstelling

De doelstelling is als volgt geformuleerd:

- Het toegankelijker maken van het ambt van ouderling, zodat het minder moeilijk wordt om aan ouderlingen te komen

Nadere analyse

Op dit moment kennen we een viertal typen ouderlingen, namelijk:

- Pastorale ouderling
- Ouderling kerkrentmeester
- Jeugdouderling
- Ouderlingen met een speciale taak (voorzitter en scribenten)

In de probleemstelling gaat het met name om de pastorale ouderlingen. Het takenpakket van de pastorale ouderling is zeer uitgebreid en bestaat onder andere uit:

- Leiding geven aan het wijkteam van contactpersonen en wijkdiaken.
- Afleggen pastorale bezoeken in de eigen wijk (het pastoraat is op dit moment geografisch georganiseerd).
- Organiseren en leiden van groothuisbezoeken.
- Overleg plegen met de predikant(en) over het wel en wee in de hele wijk.
- Dienst doen op zondag als ouderling met verschillende taken: uitspreken consistoriegebed, afkondigingen doen etc.
- Bijwonen van pastorale- en kerkenraadsvergaderingen (beiden 5-6 maal per jaar). In sommige gevallen bijwonen van moderamenvergaderingen.

Door de veelheid en verscheidenheid aan taken is het telkens weer moeilijk c.q. onmogelijk om voldoende gemeenteleden bereid te vinden om het ambt van pastorale ouderling te aanvaarden (op dit moment is er een 6-tal vacatures).

Veelgehoorde bezwaren tegen het aanvaarden van dit ambt zijn: het niet met anderen durven te spreken over geloofszaken, geen afkondiging of consistoriegebed durven uitspreken, onvoldoende tijd hebben of opzien tegen al die vergaderingen.

Aanbevelingen

Door het aantal taken van het ambt van ouderling op te splitsen, kan je een aantal drempels en of bezwaren wegnemen voor het aanvaarden van dit ambt.

Daarom de volgende aanbevelingen om te komen tot het aantrekkelijker maken van het ambt:

- Splits de taak van de ouderlingen in een organisatorisch deel en in een pastoraal deel. Daardoor kun je ouderlingen zoeken met een profiel van pastoraal medewerker en met een profiel van organisator. Maak profielschetsen en bijbehorend takenpakket. Het pastorale deel kan je nog organiseren naar doelgroep (bijvoorbeeld 50+ en 70+, gezinnen met jonge kinderen en gezinnen met oudere kinderen). Voorgaande geeft een beperktere en een persoongerichte taak, die past bij iemands affiniteit. Laat de organisatorische ouderling de vele vergaderingen van het moderamen bijwonen, terwijl de pastorale ouderling hiervan (deels) wordt vrijgesteld.
- In onderling overleg kan besproken worden wie de afkondigingen in de eredienst en het consistoriegebed uitspreekt. Dit zijn zaken waar sommige (potentiële) ouderlingen schroom voor hebben.
- Laat de predikanten een leidende, begeleidende en lerende steun zijn voor de pastorale ouderlingen, zodat zij goed voorbereid zijn en blijven op hun taak.
- Ontwikkel een coachingsmodel voor nieuwe ouderlingen door huidige of oud-ouderlingen.
- Geef de mogelijkheid om "stage" te kunnen lopen als kandidaat-ouderling om een weloverwogen besluit te kunnen nemen om wel of niet ouderling te worden. Dit werkt drempelverlagend.

9.5 Organisatie en financiën

Doelstellingen

De geformuleerde doelstellingen luiden als volgt:

- Vergroten van de efficiëntie van de organisatie
- Verbeteren van de staat van het onderhoud van de kerkelijke gebouwen
- Vergroten van de effectiviteit en efficiëntie, en daarmee de aantrekkelijkheid, van het kerkgebouw voor gebruik door derden
- Structureel verbeteren van de financiële situatie van de Achthoek

De bovengenoemde doelstellingen zullen in twee delen worden behandeld, namelijk de vergroting van de efficiëntie van de organisatie en de verbetering van de financiële situatie (hierin worden begrepen de overige twee punten ten aanzien van het kerkgebouw).

Organisatie

Nadere analyse

Het aandachtspunt voor de verbetering van de efficiëntie van de organisatie spitst zich met name toe op de organisatie van de kerkenraad en de besluitvorming en communicatie hieromtrent (voor de organisatiestructuur wordt verwezen naar hoofdstuk 5).

De kerkenraad kent op dit moment de volgende samenstelling en vergaderfrequentie:

Orgaan	Wie zitten erin	Vergaderfrequentie
Klein moderamen	Voorzitter 2 scribenten	1 maal per maand
Moderamen	Voorzitter 2 scribenten 2 predikanten 2 ouderlingen 1 jeugdouderling 2 diakenen 1 ouderling-kerkrentmeester	1 maal per maand
Kerkenraad	Alle ambtsdragers, zijnde: Voorzitter 2 scribenten 2 predikanten 2 jeugdouderlingen Alle ouderlingen (7; 5 vacatures) Alle diakenen (9) 2 ouderling-kerkrentmeesters	1 maal per twee maanden
Pastorale raad	Alle wijkouderlingen 2 predikanten Voorzitter kerkenraad Scriba (tevens notulist) 1 jeugdouderling	1 maal per twee maanden
Diaconie	Alle diakenen (9)	1 maal per maand

(Voor de samenstelling van het college van kerkrentmeesters wordt verwezen naar hoofdstuk 5).

De kerkenraad, welke bestaat uit alle ambtsdragers (verplicht orgaan volgens de kerkorde), is het hoogste orgaan van de kerk en is eindverantwoordelijk voor het beleid. De dagelijkse leiding van de organisatie is in handen van het moderamen. Dit orgaan telt op dit moment 11 leden. Op dit moment wordt de organisatie van de kerkenraad als inefficiënt ervaren. Deels blijkt dit ook uit voorgaand overzicht. De belangrijkste problemen zijn:

- De omvang van het moderamen is te groot om efficiënt te kunnen vergaderen over de dagelijkse gang van zaken.
- Er vinden doublures plaats van zaken welke behandeld worden in de diverse vergaderingen (met name kerkenraad, moderamen en klein moderamen).
- In de praktijk komen veel zaken neer op de voorzitter, zowel in beleidsbepalende als in uitvoerende zin.
- Bij de aanstelling van ambtsdragers wordt onvoldoende gekeken naar de functieprofielen en de aansluiting van de competenties van de ambtsdragers bij deze profielen (zie hiervoor ook hoofdstuk 9.4).

Aanbevelingen

Ten aanzien van de organisatie hebben wij de volgende aanbevelingen:

Om de efficiëntie en daarmee de effectiviteit van de kerkenraad te vergroten adviseren wij u om de volgende aanpassingen door te voeren:

- Het laten vervallen van het klein moderamen.
- Het verkleinen van het moderamen tot 7 leden, waardoor efficiënter kan worden vergaderd. Er wordt gewerkt met een vaste agenda. Eventuele additionele punten worden vooraf bepaald door de voorzitter en de scribe, waarbij input wordt gevraagd van de overige leden van het moderamen. Dit orgaan is beleidsvoorbereidend en heeft de dagelijkse leiding van de organisatie. Ten behoeve van bepaalde onderwerpen kunnen extra mensen worden uitgenodigd.
- Het opstellen van een uitgebreide beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende organen (moderamen, kerkenraad, pastorale raad, diaconie en college van kerkrentmeesters). Het uitgangspunt hierbij is dat de kerkenraad eindverantwoordelijk is (conform kerkorde) en het beleid bepaalt. Om de efficiëntie en effectiviteit van de vergaderingen van de kerkenraad te vergroten, zouden regelmatig alternatieve werkvormen kunnen worden ontwikkeld, zoals:
 - Het behandelen van een thema per vergadering
 - Uitwerking van onderwerpen in werkgroepen
 - Brainstormsessies
 - Het uitnodigen van (externe) sprekers
- Het opstellen van duidelijke taak- en functiebeschrijvingen en competentieprofielen voor de verschillende functies binnen de organen. Dit zal ook de belasting van de voorzitter duidelijk verminderen.
- Het aanstellen van ambtsdragers op basis van deze taak- en functiebeschrijvingen en competentieprofielen

De organisatie van de kerkenraad zou er als volgt uit kunnen zien (de kerkorde van de PKN stelt wel een aantal minimumeisen, waarmee rekening is gehouden):

Orgaan	Wie zitten erin	Vergaderfrequentie	Globale taken en verantwoordelijkheden
Moderamen (verplicht volgens kerkorde)	Voorzitter 1 scriba 1 predikant Voorz. past. raad 1 jeugdouderling (niet verplicht volgens kerkorde) Voorz. diaconie 1 ouderling-kerkrentmeester	1 maal per maand	Beleidsvoorbereidend, dagelijkse leiding van de organisatie en uitvoering van het door de kerkenraad vastgestelde beleid.
Kerkenraad (verplicht volgens kerkorde)	Alle ambtsdragers	1 maal per twee maanden (verplicht volgens kerkorde)	Eindverantwoordelijk orgaan Beleidsbepalend
Pastorale raad	Alle pastorale ouderlingen 2 predikanten (* 1 jeugdouderling	1 maal per 2 maanden	
Diaconie	Alle diakenen	1 maal per maand	

Wij adviseren u de genoemde veranderingen door te voeren per 1 januari 2007. Dat betekent dat de tweede helft van 2006 zal moeten gebruikt om de plannen verder in detail uit te werken.

(* De voorzitter van de kerkenraad en de scriba zijn op dit moment ook lid van de pastorale raad. In het kader van de efficiëntie zijn deze hier met opzet weggelaten.

Financiën

Nadere analyse

“De Achthoek” kampt op dit moment met aanzienlijke structurele financiële problemen. Voor 2006 is een tekort begroot van ruim € 30.000 (inmiddels is wel circa € 10.000 additionele vrijwillige bijdrage toegezegd waardoor een begrotingstekort van circa € 20.000 overblijft). De exploitatiecijfers over 2004 en de begroting over 2005 en 2006 zien er als volgt uit (ten tijde van het opstellen van dit beleidsplan waren de cijfers over 2005 nog niet bekend. Er wordt echter een tekort verwacht conform begroting van circa € 10.000).

	begroting 2006	Begroting 2005	Rekening 2004
Baten			
baten onroerende zaken	€ 13.880	€ 15.680	€ 15.761
rentebaten en dividenden	€ 3.200	€ 3.500	€ 3.535
bijdragen levend geld	€ 172.250	€ 172.000	€ 177.876
door te zenden collecten	€ 17.000	€ 16.000	€ 16.380
subsidies en bijdragen	€ 1.300	€ 2.000	€ 3.060
totaal baten	€ 207.630	€ 209.180	€ 216.612
Lasten			
lasten kerkelijke gebouwen (ex afschrijvingen)	€ 18.660	€ 9.800	€ 54.449
lasten overige eigendommen en inventarissen	€ 2.000	€ 3.000	€ 653
Afschrijvingen	€ 3.000	€ 3.050	€ 1.279
Pastoraat	€ 130.819	€ 118.470	€ 70.071
lasten kerkdiensten, catechese, etc.	€ 5.770	€ 4.910	€ 2.777
verplichtingen/bijdragen andere organen	€ 10.516	€ 10.900	€ 10.494
Salarissen	€ 39.791	€ 40.590	€ 37.772
kosten beheer en administratie	€ 12.950	€ 13.050	€ 14.884
rentelasten/bankkosten	€ -	€ -	€ -
totaal lasten	€ 223.506	€ 203.770	€ 192.379
Saldo baten - lasten	€ 15.876-	€ 5.410	€ 24.233
toevoegingen aan fondsen en voorzieningen	€ 4.540-	€ 4.540-	€ 12.038-
overige lasten en baten	€ 12.300-	€ 10.000-	€ 10.680-
totaal	€ 16.840-	€ 14.540-	€ 22.718-
Resultaat	€ 32.716-	€ 9.130-	€ 1.515

Uit dit overzicht blijkt dat het grootste aandeel van de baten bestaan uit vrijwillige bijdragen en collecten (samen opbrengsten levend geld). De kosten bestaan voornamelijk uit personeelskosten (2 predikanten en 1 koster). De verwachting bestaat dat de personeelskosten de komende jaren stabiel blijven c.q. licht zullen stijgen. Ten aanzien van de kosten van predikanten kan worden opgemerkt dat een aantal jaar geleden is besloten om te kiezen voor

ruime pastorale zorg. Ook voor de komende jaren kan deze keus niet worden bijgesteld. Over circa 5 jaar zal de koster met pensioen gaan. Ten aanzien van de kosten kan nog worden opgemerkt dat er in de afgelopen jaren geen geld is gereserveerd voor het onderhoud van de gebouwen.

De oplossing van het structurele financiële probleem zal derhalve voornamelijk moeten worden gezocht in verhoging van de baten. In 2005/2006 zijn er onderhandelingen gevoerd met de Christelijk Gereformeerde Kerk in Scherpenzeel voor de verhuur van het gebouw. Dit zou een bate van circa €20.000 opleveren gedurende 5 jaar vanaf 2007. Door diverse oorzaken gaat dit niet door.

Ter toelichting op de inkomsten uit vrijwillige bijdragen is hieronder een overzicht opgenomen met de bijdrage per leeftijdsgroep.

Leeftijdsklasse	Bijdrage in €	Aantal personen (*	Gemiddelde bijdrage per persoon (* in €
0-30	3.323	63	53
31-40	16.665	142	117
41-50	22.258	134	166
51-60	35.709	144	275
61-70	43.266	153	283
71-80	22.581	91	248
81 en ouder	15.682	66	238
Totaal	159.484	793	201

(* Feitelijk is dit het aantal eenheden. Voorbeeld: Een gezin met twee kinderen wordt geteld als 1 eenheid, maar betreft 4 personen. Er blijken 20 eenheden geen bijdrage te betalen.

Uit bovenstaand overzicht kan worden geconcludeerd, dat de ouderen (ouder dan 50 jaar) het meeste betalen, hetgeen een risico met zich meebrengt voor de inkomsten in de toekomst.

Ten aanzien van de niet (of zeer weinig) betalende leden kan nog worden opgemerkt dat jaarlijks per lid €5 per lid moet worden afgedragen aan centrale instanties. Tevens is de bijdrage voor de predikantstraktementen gebaseerd op de omvang van de gemeente. Dit betekent dat deze leden per saldo geld kosten.

Enquête: "81% van de respondenten vindt dat ieder gemeentelijk mede verantwoordelijk is voor een gezonde financiële situatie van de kerk."

Aanbevelingen

Ten aanzien van de financiën heeft de commissie de volgende aanbevelingen:

- Stel op zeer korte termijn een begroting op voor de komende 5 jaar met een plan om structureel uit de financiële problemen te komen. Schenk hierbij uitgebreid aandacht aan de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit betekent dat ruim aandacht dient te worden gegeven aan de communicatie naar de gemeente. Regelmatig dient de gemeente te worden geïnformeerd over de feitelijke stand van zaken.

- Verhoging van de inkomsten uit vrijwillige bijdragen. Dit kan door:
 - Gebruik te maken van de fiscale mogelijkheid tot periodiek schenken. Periodiek schenken is volledig aftrekbaar voor de Inkomstenbelasting in tegenstelling tot de gewone gift (drempel van 1% van het inkomen). Door middel van een notariële akte dienen gemeenteleden vast te leggen dat zij minimaal 5 jaar een bepaalde gift zullen doen aan de kerk. De volledige aftrekbaarheid betekent dat leden aanzienlijk meer kunnen betalen aan de kerk, terwijl het hen netto hetzelfde kost. Er zijn kerkelijke gemeenten en stichtingen in Nederland die hier gebruik van maken en hier zeer veel extra inkomsten mee genereren. Voor het jaar 2006 kan hier al gebruik van worden gemaakt. Als je gebruik maakt van periodiek schenken dan kan je daarnaast gebruik blijven maken van de mogelijkheid tot aftrekbaarheid van de “gewone” giften.

Voorbeeld: Iemand betaalt op dit moment een vrijwillige bijdrage aan “De Achthoek” van € 500 per jaar. Stel deze persoon zit voor de Inkomstenbelasting in de 52%-schaal en kan op dit moment geen gebruik maken van de aftrekmogelijkheid van giften. Deze persoon gaat nu € 1.000 per jaar betalen. Dit bedrag is volledig aftrekbaar als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot periodiek schenken. Dat betekent een belastingteruggave van € 520. Deze persoon betaalt derhalve netto € 480 (nog minder dan eerst) en de kerk ontvangt jaarlijks € 500 extra.

- Actiever beleid op niet- of zeer weinig betalende leden. Deze leden dienen (bijvoorbeeld door middel van een brief) gewezen worden op hun verantwoordelijkheid. Hierin dient te worden betrokken dat jaarlijks een bijdrage per lid dient te worden betaald aan de centrale instanties. Indien deze leden niet willen betalen dan dient te worden overwogen om deze leden uit te schrijven. Uiteraard dient dit met de grootste mate van zorgvuldigheid te worden gedaan.
- Ga op zoek naar alternatieve inkomstenmogelijkheden, bijvoorbeeld door de verhuur van het gebouw (inclusief kerkzaal) voor andere dan de huidige doeleinden. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld concerten, toneelopvoeringen, seminars etc. Uiteraard betekent dit een actief promotiebeleid. Tevens dienen hiertoe aanpassingen plaats te vinden aan het gebouw, zoals:
 - Aanpassen van de kerkzaal door bijvoorbeeld het verwijderen van banken en vervangen door stoelen, het maken van een flexibel podium, aanpassen van licht en geluidsvoorzieningen, aanbrengen van beamer en scherm etc.
 - Aanpassen van de zalen van de Doorslag en de entree.
 - Aanpassen van de sanitaire voorzieningenOnlangs is een commissie in leven geroepen om ten behoeve van diverse verbouwingen circa € 100.000 op te halen.
- Stel ten behoeve van het voorgaande een renovatie- en onderhoudsplan op. Bepaal tevens de jaarlijks benodigde reservering en neem deze op in de begroting.
- Ga nu alvast nadenken over de gewenste situatie inzake het aantal predikantsplaatsen en de daaraan verbonden kosten op de lange termijn (5 à 10 jaar).
- Ga nu alvast nadenken over (kostenbesparende) alternatieven voor het beheer van de kerk op het moment dat de koster met pensioen gaat.

10 TOT SLOT

10.1 Actieplannen

Op basis van dit beleidsplan en de gedane aanbevelingen dient een gedetailleerd actieplan te worden opgesteld per onderwerp, met een daarbij behorende planning en bemensing. Hierna kan worden gestart met de daadwerkelijke uitvoering van de plannen. Hierbij is het van essentieel belang dat er in de gemeente blijvend aandacht wordt besteed aan het creëren van draagvlak voor de plannen. De zorgvuldige communicatie rondom de plannen de stand van zaken rondom de uitvoering is eveneens van eminent belang.

10.2 Evaluatie

Jaarlijks dient een evaluatie plaats te vinden van dit beleidsplan, waarbij wordt nagegaan wat de stand van zaken is ten aanzien van de opvolging van de aanbevelingen. Tevens dient te worden nagegaan of in de feitelijke situatie en/of de omstandigheden zaken zijn gewijzigd, welke aanleiding geven om bepaalde plannen te wijzigen. Een en ander dient te worden besproken met de gemeente. Dit plan dient derhalve een levend document te worden, wat niet na het opstellen ervan in de kast moet belanden. Als commissie beleidsplan zijn wij bereid, in samenwerking met het moderamen en de kerkenraad, de evaluatie na het eerste jaar uit te voeren.

10.3 Ondertekening

Scherpenzeel,2006

Kerkenraad,

Commissie beleidsplan,

Henk Schuurman
Voorzitter

Andries van den Berg
Voorzitter

Renata van Heck
Scriba

Kees Zandijk
Secretaris